

СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Представлено інформацію про співробітництво України та Європейського Союзу для участі в конференції. Аналізуються основні події, що пов'язують Україну та Європейський Союз. Подається інформація про поточну ситуацію та аналіз перспектив на майбутнє.

Ключові слова: Європейський Союз, міжнародні відносини, співпраця, політичні вигоди, інтеграція.

Abstract

Information on cooperation between Ukraine and the European Union for participation in the conference is presented. The main events that link Ukraine and the European Union are analyzed. The author provides information on the current situation and analyses prospects for future.

Keywords: European Union, international relations, cooperation, political benefits, integration.

Вступ

Відносини між Україною та Європейським Союзом були започатковані в грудні 1991 року, коли Міністр закордонних справ Нідерландів, у своєму листі від імені Євросоюзу офіційно визнав незалежність України.

У даний час відносини між Україною та ЄС стають більш насиченими та різноманітними. ЄС займає одне з найважливіших місць в українських економічних аспектах, а саме: торгове, інвестиційне науково-технічне та культурне співробітництво; реалізацію спільних проєктів у сферах здійснення гуманітарних програм, безпеки, охорони навколишнього середовища та стратегічного планування.

Результати дослідження

Для України на початку незалежності були встановлені ключові напрямки зовнішньої політики, були названі головні стратегічні партнери: США, Росія та Європейський Союз. Пріоритетним для України став ЄС. Україна вирішила взяти курс на інтеграцію в Європу, входження до Євросоюзу.

Для України входження до складу Європейського Союзу залишається національною метою.

Основні моменти завзяття України в Європейський Союз:

- Найбільші інвестори у світі;
- Вплив на світовий розвиток.
- Концепція цінностей, на які орієнтується Україна — матеріальний добробут, стабільність та демократія;

Головним нормативним документом, що становить головні принципи сучасної співпраці Європейського Союзу з Україною, описує її зміст, а також структуру, являє собою Угода про партнерство та співпрацю, що була підписана 14 червня 1994 р., а також набула чинності 1 березня 1998 р. і знаменувала новий період формування взаємовідносин між Європейським Союзом та Україною. Вона була орієнтована як на розвиток економічного партнерства, політичний діалог між Європейським Союзом та Україною, так і на підтримку прагнень України щодо розвитку верховенства права та демократії.

Україна стала першою з-поміж держав колишнього Радянського Союзу, з якою Європейський Союз підписав Договір щодо партнерства та співпрацю. Подібні договори були надалі підписані разом з Російською Федерацією, Молдовою, іншими державами колишнього Радянського Союзу. Одночасно з тим, Договір щодо партнерства між Європейським Союзом та Російською Федерацією перший набрав чинності, а вже після цього — договір з Україною.

Після вступу в силу Договору щодо партнерства і співпраці наказом Президента України "Про затвердження стратегії інтеграції України до Європейського Союзу" з 11 червня 1998 року були поставлені головні напрямки інтеграційного руху:

- адаптація законодавства України до законодавства ЄС, забезпечення прав людини;
- адаптація громадської політичної діяльності України до стандартів ЄС;
- культурно-освітня, а також науково-технічна інтеграція;
- фінансова інтеграція, а також процвітання торгових взаємин між Україною і ЄС;
- інтеграція України в ЄС в контексті загальноєвропейської безпеки;
- суспільно-політичне об'єднання і посилення демократії;
- співпраця у сфері захисту навколишнього середовища.

Україна стала повноправним членом Ради Європи. У червні 1996 р. було затверджено Політику інтеграції у ЄС. У липні 1996 р. Україна стала повноправним членом Центральноєвропейської ініціативи — впливової регіональної системи. У липні 1997 р. було підписано "Хартію про спеціальне партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору", в якій країни НАТО визнавали нашу державу "невід'ємною частиною нових демократій Центральної та Східної Європи і одна з головних умов забезпечення стабільності в районі і на континенті в цілому". У грудні 1999 р. було прийнято сприятливу для України загальну стратегію Європейського Союзу, яку змінив план дій Україна - Євросоюз, укладений 21 лютого 2005 р. Термін його дії розрахований на 3 роки. Наступним кроком подібного партнерства повинна стати підготовка договору щодо вільної торгівлі, а також надання Україні статусу Асоційованого члена Європейського Союзу.

В основі Європейського Союзу закладена концепція інтеграції держав. Поняття «інтеграції», зазвичай, трактується як об'єднання рівних за значущість соціальних елементів у суспільство або організацію – це стосується як фізичних осіб, так і держав. За процесами, що відбуваються в Західній Європі, уважно стежить весь світ. І це не випадково. Адже ЄС – один з провідних центрів глобального розвитку, ключовий вузол майбутньої системи глобального управління, політичний феномен величезного значення для світової та європейської політики. Саме тому значення змін, що постійно відбуваються в європейському регіоні виходить далеко за його межі. Вони надають зростаючий вплив на взаємовідносини Західної Європи з США та Японією, НАТО, ЛАД, державами «третього світу» й на всю систему глобальних економічних та політичних відносин. Від характеру цих змін, їх інтенсивності багато в чому залежать перспективи світового розвитку.

Цілком очевидно, що і Україна як невід'ємна частина загальноєвропейського простору не може залишатися осторонь від цих процесів. Українська сторона відзначає зростаюче значення зусиль України щодо налагодження партнерства Європейським Союзом, підкресливши, що «курс на інтеграцію з Європою стає одним з ключових напрямків української зовнішньої політики». Дана установка передбачає поглиблене вивчення політичного виміру Європейського Союзу як найбільш динамічного розвиненого «консолідованого ядра» західноєвропейської інтеграції. Для України не байдуже, з якою Європою їй доведеться мати справу надалі. Чи стане Європейський Союз: федеративною наддержавою? або вільним союзом націй-держав? або можливо виникне інша форма політичного устрою? Саме від цього буде залежати характер зовнішньополітичної стратегії України щодо найбільшого політичного й економічного партнера – Європейського Союзу.

Щорічно Радою з питань співробітництва між Україною та Європейським Союзом, з урахуванням стану виконання пріоритетів, визначених на попередньому засіданні, схвалюються пріоритетні напрямки двостороннього співробітництва в рамках імплементації Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським Союзом на наступний період.

Основні напрямки співробітництва між Україною та ЄС.

На Шостому засіданні Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС, сторони визначили 7 пріоритетних напрямків імплементації Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС:

- Енергетика. Цей напрямок охоплюватиме реформу енергетичного сектору, включаючи приватизацію енергогенеруючого та розподільчого сектору та реформу вугільного сектору, продовження співробітництва у сфері відновлювальної енергетики та енергоефективності; інфраструктура транспортування енергоресурсів, особливо транзит газу; ядерна безпека і пов'язані з цим питання, включаючи закриття ЧАЕС та допомогу ЄС та країн Великої сімки у цьому секторі.
- Торгівля та інвестиції. Сторони концентруватимуть роботу на заходах, метою яких є

прискорення переговорного процесу щодо вступу України у СОТ, включаючи прийняття та впровадження міжнародних стандартів і технічного регулювання, посилення захисту прав інтелектуальної власності відповідно до правил УПС та СОТ.

- Юстиція і внутрішні справи. Співробітництво концентруватиметься на впровадженні Плану дій ЄС, прийнятого Радою та затвердженого Україною. Це включатиме підготовку схеми, впровадження моніторингу, оцінки та визначення щорічних пріоритетних напрямків.

- Наближення законодавства України до норм і стандартів ЄС є ключовою метою і буде відображеною у технічній допомозі ЄС.

- Охорона навколишнього середовища. На додаток до співробітництва у сфері ядерної безпеки сторони мають намір концентрувати роботу насамперед на впровадженні Кіотського протоколу. Співробітництво також включатиме проблеми, пов'язані з погіршенням екологічної ситуації на Дунаї та на Чорному морі, у тому числі очищення стічних вод.

- Співробітництво у транспортній сфері включатиме подальшу інтеграцію української транспортної інфраструктури, зокрема портів, до європейської транспортної мережі в рамках пан'європейських транспортних коридорів, Чорноморського Пан'європейського транспортного простору ПЕТРА та ТРАСЕКА.

- З метою належного вирішення всіх питань у пріоритетних сферах співробітництва та з огляду на розширення ЄС особлива важливість надаватиметься посиленню регіонального та транскордонного співробітництва.

Висновки

У контексті вступу нових держав до ЄС найбільш важливим питанням є взаємини України та Євросоюзу. Очевидно, триватиме продовження енергетичного діалогу, співпраці в інвестиційній сфері, гармонізація законодавства, а також вдосконалення технічних та екологічних норм і стандартів. Значну роль для успішної інтеграції України до спільного європейського економічного простору буде відігравати: розширення доступу до ринку ЄС та вироблення ефективних механізмів врегулювання суперечностей; оптимізація митного режиму; реалізація спільних з ЄС проектів у сфері технологічного співробітництва та співпраці в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Співробітництво України з Європейським Союзом [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pidruchniki.com/10561127/politologiya/spivrobotnitstvo_ukrayini_yevropeyskim_soyuzom
2. Корнієвський О.А. Європейський союз. Співробітництво між Україною та Європейським Союзом // Абетка української політики. Довідник. – К., 2002 - С.12;
3. Основні напрямки співробітництва між Україною та ЄС [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://lis.gov.ua/fotogalereya/35-35/detail/825-825.html?tmpl=component&phocaslideshow=0>
4. Європейський Союз та Україна: Перспективи та проблеми адаптації [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/irtpa_2019_3_6.pdf
5. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс] : [онлайн-гід з питань євроантлантичної інтеграції] : [електронний] навчальний посібник / В. О. Корнієнко. - Електронні текстові дані (1 файл (PDF) : 20,2 Мбайт). - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 147 с. - Режим доступу : <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/15061>.

Бугай Олексій Сергійович — студент групи ІКІ-17б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: nikeprofbi@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Bugay Olexiy Sergiyovich - student of the group ICE-17b, faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: nikeprofbi@gmail.com

Scientific supervisor: **Valeriy Alexandrovich Kornienko** - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.